

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 07.11.1986, sp. zn. 8 Tz 91/86, ECLI:CZ:NS:1986:8.TZ.91.1986.1

Číslo: 48/1987

Právní věta: Vodič předcházaného vozidla, který v rozpore s ustanovením § 11 ods. 5 vyhl. č. 100/1975 Zb. o pravidlách cestnej premávky zvýši rýchlosť alebo inak bráni predchádzaniu, môže tým vytvoriť dopravnú situáciu, v ktorej vodič, ktorý začal predchádzať, nesmie v predchádzaní pokračovať (§ 11 ods. 2 písm. a/, e/ cit. vyhl.) a musí sa zaradiť za vozidlo, ktoré chcel predísť. /1/

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 07.11.1986

Spisová značka: 8 Tz 91/86

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava

Předpisy: 140/1961 Sb. § 224 100/1975 Sb. § 4 ods. 1 písm. b

§ 11 ods. 2 písm. a

§ 11 ods. 2 písm. e

§ 11 ods. 5

§ 12 ods. 1

§ 42 ods. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 48

Vodič predchádzaného vozidla, ktorý v rozpore s ustanovením § 11 ods. 5 vyhl. č. 100/1975 Zb. o pravidlách cestnej premávky zvýši rýchlosť alebo inak bráni predchádzaniu, môže tým vytvoriť dopravnú situáciu, v ktorej vodič, ktorý začal predchádzať, nesmie v predchádzaní pokračovať (§ 11 ods. 2 písm. a, e) cit. vyhl.) a musí sa zaradiť za vozidlo, ktoré chcel predísť. 1)

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 7. 11. 1986 sp. zn. [8 Tz 91/86.](#))

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor SSR, Najvyšší súd SSR zrušil právoplatný rozsudok Okresného súdu v Prievidzi z 23. júna 1986 sp. zn. 3 T 215/86 a tomuto súdu prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi z 23. júna 1986 sp. zn. 3 T 215/86 bol obvinený L. D. uznaný za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 13. februára 1986 asi o 18.00 hod. po štátnej ceste č. 64 od Zemianskych Kostolian do Novák na 137,8 km v blízkosti objektov n. p. Chemické závody Wilhema Piecka (CHZWP) viedol autobus ŠPZ PD 53-83 a pri predbiehaní iného motorového vozidla nespozoroval po ľavej strane vozovky idúceho chodca E. K., do ktorého zozadu narazil a spôsobil mu ťažké zranenia najmä zranenia lebky, následkom ktorého chodec na mieste nehody zomrel.

Okresný súd uložil za to obvinenému trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, výkon ktorého podmenečne odložil na skúšobnú lehotu 4 rokov; zároveň mu uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 4 roky.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 19. júna 1986.

Proti rozsudku okresného súdu podal generálny prokurátor SSR v lehote stanovenej v § 272 Tr. por. sťažnosť pre porušenie zákona v neprospech obvineného. Podľa názoru sťažovateľa konanie obvineného malo byť právne posúdené ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, 2 Tr. zák., teda že spôsobil inej osobe z nedbanlivosti smrť, a to v dôsledku porušenia dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona.

Najvyšší súd preskúmal v zmysle § 267 ods. 1 Tr. por. na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon porušený bol.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že obvinený ako vodič autobusu ČSAD sa snažil predísť nezistené osobné auto. Obvinený prešiel s autobusom do ľavej polovice vozovky; vodiča auta idúceho pred ním upozornil na predchádzanie svetelným výstražným znamením. Tento vodič však začal zvyšovať rýchlosť auta, a tým obvinenému bránil, aby ho predišiel. Obvinený viedol autobus s rozsvietenými tlmenými svetlami v ľavej polovici vozovky a zvýšil jeho rýchlosť asi na 70 km/hod. Väčšiu časť pozornosti venoval vpravo idúcemu osobnému autu. Po náraze autobusu do poškodeného obvinený znížil rýchlosť autobusu, zaradil sa za odchádzajúce osobné auto na pravú stranu vozovky, potom autobus zastavil a po návrate späť k miestu zrážky zistil zranenie poškodeného.

Zo znaleckého posudku o príčine smrti poškodeného jednoznačne vyplýva, že poškodený bol zrazený odzadu s následným prudkým odvrhnutím tela na vozovku, kde nárazom došlo k rozsiahlym zraneniam na prednej časti tela (pôsobenia násilia smerom zadopredným). Z uvedeného je teda zrejmé, že poškodený bol zrazený zozadu, že do dráhy autobusu náhle nevkročil. Teda príčinou nehody bolo to, že obvinený chodec nespozoroval v dôsledku sústredenia na vozidlo idúce v pravej polovici vozovky.

Okresný súd správne zistil, že obvinený si nepočínal správne pri predchádzaní iného motorového vozidla. Jeho vodič mu predídanie nechcel umožniť, a preto obvinený mal autobus zaradiť späť na pravú stranu vozovky. Obvinený však viedol autobus v dlhšom úseku po ľavej strane vozovky rýchlosťou neprimeranou vzdialenosti, na ktorú mal rozhľad, pričom navyše jeho pozornosť bola sústredená na auto idúce vpravo.

Z uvedeného vyplýva, že obvinený konal v rozpore s ustanovení § 4 ods. 1 písm. b) a § 12 ods. 1 vyhl. č. 100/1975 Zb., podľa ktorého vodič je povinný plne sa venovať vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Rýchlosť jazdy je povinný prispôbiť najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam a iným okolnostiam, ktoré môže predvídať; smie ísť iba takou

rýchlostou, aby bol schopný zastaviť vozidlo na vzdialenosť, na ktorú má rozhľad.

Predbiehací manéver obvineného bol spočiatku správny, ale po zistení nesprávneho konania vodiča osobného auta jeho reakcia už bola v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 písm. a), e) vyhl. č. 100/1975 Zb. Podľa tohto ustanovenia vodič nesmie predchádzať, ak nemá istotu, že sa bude môcť bezpečne zaradiť pred vozidlo, ktoré hodlá predísť, a ak nemá pred seba rozhľad na takú vzdialenosť, aby s ohľadom na rozdiel rýchlosti svojho vozidla a predchádzaného vozidla neohrozil iných účastníkov cestnej premávky.

Všetky tieto porušenia pravidiel cestnej premávky sú porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona, lebo neprimeraná rýchlosť (s osobitným prihliadnutím na rozmery a hmotnosť autobusu) v čase zníženej viditeľnosti, nedostatočná pozornosť všetkým účastníkom cestnej premávky a nesprávne predchádzanie spravidla vedú k vážnejším dopravným nehodám, čo sa v posudzovanej veci napokon aj stalo.

Nemožno súhlasiť s názorom okresného súdu, že na nehode nesie podiel viny aj poškodený, keď išiel po vozovke, hoci vedľa cesty je chodník. Z dôkazov je zrejmé, že chodník nie je riadne upravený, nemá trvalý charakter, takže poškodený išiel po ľavej krajnici vozovky v súlade s ustanovením § 42 ods. 1 vyhl. č. 100/1975 Zb.

Naproti tomu však na dopravnej nehode nesie vinu aj vodič motorového vozidla, ktoré obvinený hodlal predísť. Tento vodič, ktorý nebol zistený, totiž konal v rozpore s ustanovením § 11 ods. 5 vyhl. č. 100/1975 Zb., podľa ktorého vodič predchádzaného vozidla nesmie zvyšovať rýchlosť jazdy ani inak brániť predchádzaniu. Vzhľadom na rozsah a charakter porušenia povinnosti zo strany obvineného táto okolnosť však nemá taký význam, aby znižovala stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu spáchaného obvineným do tej miery, že by vylučovala použitie vyššej trestnej sadzby (§ 88 Tr. zák.).

Poznámky pod čiarou:

1) Redakčná poznámka: Ak sa vodič predchádzajúceho vozidla už nemôže zaradiť za predchádzané vozidlo a musí riešiť situáciu ináč, k otázke jeho zodpovednosti porov. č. 43/1982 Zb. rozh. tr.